

Przedmowa

Rozwój gospodarczy i wzmocnienie pozycji największych grup kapitałowych na świecie przyczyniają się do istotnego wzrostu znaczenia transakcji, które są dokonywane między podmiotami powiązаныmi. Z tego względu w ostatnich latach szczególnej uwadze podlegają warunki, na jakich podmioty funkcjonujące w grupach kapitałowych realizują wzajemne transakcje, tj. transakcje wewnątrzgrupowe. Ceny towarów, usług, wartości niematerialnych lub prawnych w transakcjach wewnętrznych jako transakcje między podmiotami powiązаныmi niejednokrotnie stają się punktem sporu między podatnikami a administracjami podatkowymi nie tylko w Polsce, ale również w innych krajach.

Coraz częściej stajemy się świadkami kolejnych doniesień o nieprawidłowościach w podatkowych rozliczeniach grup kapitałowych, co wskazuje, że wiele podmiotów może wykorzystywać powiązania do nielegalnego zarządzania podatkami i przerzucania dochodów.

Odpowiedzią na takie działania podatników są próby uszczelnienia systemu podatkowego dla transakcji realizowanych między podmiotami powiązаныmi podejmowane na forum międzynarodowym, obejmujące m.in. prace OECD (projekt BEPS) i znajdujące swoje odzwierciedlenie w polskich regulacjach.

Działania polskich organów podatkowych – poza wzrostem efektywności kontroli podatkowych i istotnym zwiększeniu kompetencji kontrolujących – obejmują przede wszystkim wprowadzenie rewolucyjnych zmian w zakresie podatkowych obowiązków związanych z realizacją transakcji między podmiotami powiązаныmi, które obowiązują od 1.1.2017 r.

Zwiększenie zakresu obowiązków i prace prowadzące do uszczelnienia systemu podatkowego wymagają od podatników podjęcia działań dostosowawczych mających na celu zarządzenie ryzykiem cen transferowych w nowej rzeczywistości.

Celem niniejszej publikacji jest wsparcie osób zajmujących się podatkami i problematyką cen transferowych poprzez zawarcie w niej kompilacji kluczowych kwestii, które należy zweryfikować i uwzględnić w procesie zarządzania ryzykiem cen transferowych. Z tego względu niniejsza publikacja może stanowić punkt wyjścia do zarządzania tematem cen transferowych w rozliczeniu za 2017 r. i lata następne. Jednocześnie zagadnienia opisane w niniejszej publikacji mogą zostać wykorzystane również w odniesieniu do rozliczeń podatkowych w zakresie cen transferowych za lata poprzednie, w szczególności w zakresie procesu zarządzania ryzykiem opisanego w rozdziale V. Należy jednak

podkreślić, że w tym dynamicznym procesie szczególnej weryfikacji powinny podlegać zmieniające się przepisy podatkowe oraz stanowiska organów podatkowych i sądów.

Obszary omówione w publikacji obejmują m.in.:

- **genezę** – rozdział I przedstawia genezę problematyki cen transferowych, wskazuje regulacje międzynarodowe i krajowe w tym zakresie oraz sygnalizuje działania podejmowane na forum międzynarodowym i krajowym w odniesieniu do transakcji między podmiotami powiązаныmi;
- **zasady i obowiązki dokumentacyjne** – rozdział II omawia nowe regulacje w zakresie cen transferowych obowiązujące od 1.1.2017 r. i porusza zagadnienia: nowych rozwiązań systemowych, podmiotów powiązanych, transakcji i innych zdarzeń podlegających obowiązkowi dokumentacyjnemu, progów wartościowych, dokumentacji i obowiązków sprawozdawczych;
- **cenę transakcyjną** – rozdział III skupia się na zagadnieniu ceny transakcyjnej i omawia zasady związane z oceną rynkowości transakcji, w tym doszacowanie, analizę porównawczą oraz zasady związane z zastosowaniem metod ustalania cen. Następnie opisuje metody tradycyjne i transakcyjne oraz umowy o podziale kosztów;
- **kluczowe obszary ryzyk** – w rozdziale IV zasygnalizowano kluczowe obszary generujące ryzyka w zakresie cen transferowych. Obszary te zostały wybrane m.in. na podstawie działań i wytycznych organów podatkowych w Polsce, wyroków sądów administracyjnych oraz działań na forum międzynarodowym. Celem powyższego rozdziału jest zasygnalizowanie obszarów, które powinny zostać szczegółowo zweryfikowane przez podatników. W odniesieniu do wybranych zagadnień przedstawiono argumenty dla podatników, które pozwalają zarządzić ryzykiem podatkowym;
- **proces zarządzania ryzykiem podatkowym** – zakończeniem publikacji jest omówienie w rozdziale V procesu zarządzania ryzykiem cen transferowych zawierające opis stosowanych narzędzi i działań podejmowanych w ramach poszczególnych etapów tego procesu.

Publikacja ma pełnić rolę przewodnika zarówno dla osób rozpoczynających przygodę z cenami transferowymi, jak i dla ekspertów, którzy znajdą w niej uporządkowane podsumowanie wiedzy oraz praktyk stosowanych przez organy podatkowe i sądy administracyjne w zakresie cen transferowych.

Mam nadzieję, że niniejsza publikacja stanie się dla Państwa źródłem inspiracji i cennym wsparciem w zarządzaniu ryzykiem cen transferowych.

Będę wdzięczna za wszelkie uwagi.

Milena Kaniewska-Środecka